

Marie/Maria Mühlsteinová

Narozena 31.03.1932

poslední bydliště před deportací: Praha, XII

adresa/místo registrace v Protektorátu:

Praha XII, Čáslavská 15

transport N, č. 903 (17. 12.1941 Praha → Terezín)

transport Er, č. 1132 (16. 10.1944 Terezín → Osvětim)

Zahynula společně s

matka Margit (Markéta) - narozena 18. 12. 1897

bratr Gabriel - narozen 18. 9. 1930

bratr Imanuel - narozen 22. 7. 1929

Před odchodem do Terezína

• žila v Praze

Před rokem 1939

• žila v Praze ?

V Terezíně

• transport N - 17. prosince 1941 (901 zahynulých, 98 osvobozených) - do Terezína přišla s maminkou a dvěma bratry - maminka byla určena jako ošetřovatelka a pomocnice do Domova 28. Zároveň také měla na starosti seznamování dívek s židovskými tradicemi. Zařizovala a vedla oslavy židovských svátků. Odřikávala modlitby. Zpívala („měla hlas jako med“ - Anna Flachová) jim písně a mnohá děvčata z ní byla nadšená. Občas děvčata sama či pod jejím vedením připravovala třeba šábesový večer pro své spolubydlící. Ruth Schächterová, jejíž rodiče stihli emigrovat do Palestiny, dlouho přemýšlela, koho by na Svátek matek 1943 obdarovala. Nakonec se rozhodla pro své vychovatelky Tellu a paní Mühlsteinovou. „Jeden a půl roku se o mne staraly jako matky. Proč bych se jim neodvděčila. Přichystala jsem jim malé dárky. Měla jsem takový divný pocit, když jsme viděla, že paní Mühlsteinová sedí u stolu. Pomaloučku jsem se k ní přiblížila. Konečně jsem jí to dala a utekla jsem. Poznala jsem na ní, že byla překvapená a že měla radost. Měla jsem stokrát větší radost než ona...“
Pro některé dívky to bylo první setkání se židovstvím - „až od paní Mühlsteinové jsem se naučila, jak se v pátek večer rozsvěcují svíčky a jak se modlí. A ona to dělala tak zvláště, tak slavnostně.“ Vzpomínka Evy Steinové.

Vysvětlivky:

*1 Tímto písmem - jsou uvedeny autentické (dobové) doklady

** Tímto písmem - jsou uvedeny vzpomínky

Věřím ti - věříš mi? vím - jak víš
buď - jak buď, nezradíš - nezradím

Slova této hymny, tajné přísahy dívek z pokoje 28 dívčího domova L 410 v Terezíně zapůsobila na mnohé čtenáře. Byla to hymna dívek, které držely při sobě. Snažily se pomáhat si. V této životní situaci to šlo sice těžko. Většina nepřežila. Ostatní se ale dodnes scházejí. Vzpomínají na ty těžké časy. Nemyslí se na ně hezky se s úsměvem vzpomínají na hry, divadlo Brundibár a pěkné časy večer v pokoji 28 strávily.

Na pokoji 28

- Maria, Flaška a Ela Steinová patřily mezi nejlepší zpěvačky v D 28, tvořily samostatné trio, byly i součástí pěveckého sboru. Tella s nimi zkoušela ve sklepě L 410, který sloužil jako společenská místnost pro přednášky, výstavy, oslavy různých svátků i jako zkušební místnost především pro hudební představení.

- Velké chvíle nastaly pro sourozence Mühlsteinovy při představení opery Brundibár. Uspěli při konkurzu a dostali významné role - Maria (s vynikajícím hlasem a přirozeným dívčím projevem) získala roli Vrabčáka, později také druhé obsazení hlavní dívčí hrdinky Aninky, bratr Piňta (Immanuel) hlavní chlapeckou roli Pepička, mladší bratr Eli (Gabriel) pak svého bratra v roli Pepička, případně svou sestru v roli Vrabčáka alternoval. Piňta věnoval Handě Pollakové zápisník, do kterého si psala, kreslila, ale i jen tak čmárala, nazvala ho Všechno. Handa mu na oplátku věnovala přívěšek (jeden z nejobvyklejších dárků v Terezíně nejen mezi dětmi) s motivem houslového klíče.

Byla to moje oblíbenkyně. Nejmladší z nás všech, vyvolávala Marie touhu po něžnosti - všechny jsme ji chtěly líbat a objímat. A báječně zpívala. Marie byla obdařena hlasem, který bývá v dětském věku vzácným - hlubokým altem. V umění se jí nikdo nevyrovnal, ale učení jí moc nešlo.

Handa Pollak - Drori

Deportace z Terezína

- transport Er (16.10.1944 Terezín → Osvětim) s maminkou a oběma bratry - na podzim 1944 odtransportováno přes 18 000 lidí do Osvětimi

- Margit napsala do památníku Anny Flachové tento vzkaz: *Es hat uns Theresienstadt nichts genutzt wenn im unseren späteren Leben auch einen einzigen Menschen unterdrücken werden. Theresienstadt 15.8.1944*

V českém překladu:

Terezín by nám nebyl ničím užitečný, kdybychom ve svém pozdějším životě utlačovali třeba jen jediného člověka. (nebyla v českém pravopisu jistá.)

- Maria napsala toto:

Milá Flaško! Nezapomeň nikdy na to, co všechno jsme spolu prožily a vyvedly. Jak jsme zpívaly „Snění“ a na koncerty u Baštíka. Co jsme krásného zažily v hejmu, nikdy nezapomeň. Měj se hezky a nezlob maminku. Líbá Maria Mühlsteinová.

P.S.: nezlob se, že ti píšu takové blbosti, ale Ty jsi chtěla, abych Ti napsala. 15. října 1944

V Brundibárovi Marie zpívala Vrabčáka a alternovala Aninku.